

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НУХТ
професор Олександр ШЕВЧЕНКО
(підпис)

«17» _____ 2022 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання кваліфікаційної роботи
для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною
програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»
денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підписи авторів

_____ Лада ШІРІНЯН
_____ Наталія КЛИМАШ
«___» _____ 2022 р.

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМУ

48.197-2022

СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри
фінансів
Протокол № 2
від 14.09.2022 р.

КИЇВ НУХТ 2022

Метод. рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання [Електронний ресурс]: / Уклад. Л. В. Шірінян, Н. І. Климаш – К.: НУХТ, 2022. – 37 с.

Рецензент: **О. О. Шеремет**, д-р екон. наук, доц.

Укладачі: **Л. В. Шірінян**, д-р екон. наук, проф.

Н. І. Климаш, канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск **Л. В. Шірінян**, д-р екон. наук, проф.

Подається в авторській редакції

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета і завдання виконання кваліфікаційної роботи.....	5
2. Тематика кваліфікаційних робіт.....	8
3. Організація роботи над кваліфікаційною роботою.....	13
4. Структура кваліфікаційної роботи.....	14
5. Вимоги до змісту розділів та графічної частини кваліфікаційної роботи..	15
6. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	18
7. Порядок захисту кваліфікаційної роботи.....	27
8. Дотримання академічної доброчесності.....	28
9. Рекомендована література.....	31
Додатки	

ВСТУП

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» є самостійним, закінченим дослідженням здобувача з проблем фінансової науки, виконуваної на завершальному етапі навчання на бакалавраті під науковим керівництвом викладача, який має науковий ступінь і веде наукові дослідження відповідного спрямування. Це є робота, на підставі якої Екзаменаційна комісія виявляє рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки випускника, його спроможність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння її автору освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Підготовка здобувачів до практичної діяльності відбувається не тільки в процесі вивчення низки відповідних дисциплін, але й, насамперед, під час підготовки кваліфікаційної роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи включає кілька основних етапів: вибір теми дослідження; вибір методів дослідження; вивчення літературних джерел; складання бібліографії; аналіз і узагальнення матеріалів; збір, систематизацію й аналіз фактичних даних, на матеріалах яких виконується кваліфікаційна робота; обґрунтування конкретних розробок і пропозицій щодо вирішення проблеми дослідження; написання роботи за її структурними елементами; підготовку до захисту: подання на відгук науковому керівникові закінченої роботи; одержання рецензії; відбір і оформлення ілюстративного матеріалу, що виноситься на захист, підготовка презентації та доповіді.

Захист кваліфікаційної роботи є обов'язковою процедурою для отримання відповідного рівня. До захисту допускаються здобувачі, які виконали навчальний план зі спеціальності й успішно склали всі екзамени та заліки.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота на отримання освітнього рівня «бакалавр» є самостійним, закінченим дослідженням здобувача з проблем фінансової науки, виконуваної на завершальному етапі навчання під науковим керівництвом викладача, який має науковий ступінь і веде наукові дослідження відповідного спрямування. Це є робота, на підставі якої Екзаменаційна комісія виявляє рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки майбутнього бакалавра, його спроможність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння її автору кваліфікації «бакалавра» за спеціальністю 072«Фінанси, банківська справа та страхування».

Захист кваліфікаційної роботи є обов'язковою процедурою для отримання відповідного рівня. До захисту допускаються здобувачі, які виконали навчальний план зі спеціальності й успішно склали всі екзамени та заліки.

Мета кваліфікаційної роботи – розв'язання комплексу практичних завдань щодо об'єкту та предмету дослідження на основі застосування системи теоретичних знань і отриманих навичок, здобутих у процесі усього періоду навчання на бакалавраті.

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання спеціалізованої задачі проектного чи дослідницького характеру.

Кваліфікаційна робота повинна мати логічний, послідовний, аргументований характер і відповідати наступним вимогам: містити науковий аналіз предмета дослідження; результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем у сфері управління фінансами відповідно до об'єкта дослідження; бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Робота виконується на матеріалах реально діючих підприємств, організацій, фінансових та банківських установ; страхових компаній; структурних підрозділів центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Кваліфікаційна робота повинна продемонструвати, що здобувач-фінансист володіє спеціальними знаннями, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на основі новітніх досягнень науки щодо управління фінансами, що є запорукою його професійного мислення та творчої діяльності.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за результатами підготовки кваліфікаційної роботи здобувачі повинні набути таких **компетентностей**:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність планувати та управляти часом;
- навички використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вивчати і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати автономно.

фахові:

- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність складати та аналізувати фінансову звітність;
- здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;
- здатність використовувати сучасний фінансовий інструментарій і технології, аналітичні методи та методи моделювання для забезпечення ефективності виконання фінансової роботи;
- здатність до управління проектами із складання кошторисів доходів і видатків бюджетів різних рівнів, здатність управляти бізнес-проектами організації.

Результатом підготовки кваліфікаційної роботи має бути набуття здобувачем таких **програмних результатів навчання:**

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);

- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти;
- формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- проводити дослідження на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових систем, оцінювати їх взаємозв'язки з національною та світовою економіками;
- використовувати сучасний фінансовий інструментарій і технології з метою забезпечення ефективності виконання професійних обов'язків.

2. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Вільний вибір теми бакалаврської кваліфікаційної роботи значною мірою визначає успішність у її підготовці. При цьому тема має відображати особисті інтереси здобувача та його обізнаність із відповідною проблематикою, наявність певних напрацювань за попередні роки навчання.

Слід мати на увазі, що кафедра пропонує здобувачу лише головні напрями кваліфікаційних робіт. Обравши напрям, здобувач повинен разом з науковим керівником сформулювати остаточний варіант теми роботи. Здобувачу також надається право запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи, якої немає в переліку. За необхідності структурна будова кожної теми може змінюватися залежно від місця проходження практики і поставлених завдань.

БАНКИ

1. Валютні операції банківської установи.
2. Депозитна політика банків та інструменти її реалізації.
3. Діагностика кредитних ризиків комерційного банку
4. Забезпечення оптимальної ліквідності комерційного банку.
5. Підвищення рівня капіталізації банківських установ.
6. Оптимізація кредитного ризику банку
7. Оцінка кредитоспроможності позичальника банку.
8. Інноваційна діяльність комерційного банку та підвищення її ефективності.
9. Комплексна оцінка фінансового стану банківської установи.
10. Комплексне формування активів і пасивів банківської установи.
11. Кредитна політика комерційного банку та оптимізація джерел кредитних ресурсів.
12. Кредитні ризики банку та напрями їх мінімізації.
13. Механізм визначення банківської процентної ставки за кредитами.
14. Механізм визначення банківської процентної ставки по депозитах.
15. Механізм забезпечення ліквідності банку.
16. Механізм забезпечення фінансової стійкості банку.
17. Оцінка недохідних активів банку.
18. Нетрадиційні послуги комерційних банків.
19. Операційні ризики банківської установи.
20. Основи організації та функціонування банківських установ.
21. Механізм банківського кредитування фізичних осіб.
22. Механізм кредитування промислового підприємства банківською установою.
23. Оцінка прибутковості комерційного банку та розробка шляхів її забезпечення.
24. Формування ресурсів для здійснення дохідних операцій банку
25. Перспективні форми банківського кредиту і розробка заходів щодо їх впровадження.
26. Підвищення ефективності клірингової діяльності комерційних банків в Україні.
27. Джерела формування кредитних ресурсів банківської установи.
28. Система вексельного обігу та напрями його вдосконалення.
29. Система обігу пластикових карт і розробка напрямів її вдосконалення.

30. Скоринг в кредитній діяльності комерційного банку.
31. Удосконалення банківських послуг касового обслуговування клієнтів.
32. Удосконалення безготівкових розрахунків в системі банківських послуг.
33. Удосконалення валютної політики комерційного банку.
34. Удосконалення депозитної діяльності банку.
35. Удосконалення кредитної діяльності банку.
36. Удосконалення методики оцінки показників діяльності установи банку.
37. Удосконалення механізму контролінгу в комерційному банку.
38. Удосконалення механізму мінімізації кредитних ризиків банківською установою.
39. Удосконалення механізму встановлення, встановлення, нарахування та сплати відсотків за кредитами банку.
40. Удосконалення процесу банківського кредитування приватних підприємств.
41. Удосконалення структури кредитного портфеля установи банку.
42. Формування інвестиційного портфеля комерційного банку і вдосконалення його структури.
43. Формування кредитного портфеля банку в умовах зростання фінансових ризиків.
44. Шляхи удосконалення кредитної політики комерційного банку.

ПІДПРИЄМСТВА

1. Амортизаційна політика та її вплив на фінансово-економічну діяльність промислового підприємства.
2. Дивідендна політика підприємства та напрями її вдосконалення.
3. Вдосконалення структури позикових коштів підприємства.
4. Вдосконалення фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин.
5. Вдосконалення фінансового механізму підприємства.
6. Власні джерела відтворення необоротних активів підприємства.
7. Внутрішні джерела фінансування підприємства та напрями їх диверсифікації.
8. Вплив податків на інвестиційну діяльність підприємства. Галузеві аспекти фінансової діяльності підприємства.
9. Грошові потоки суб'єктів підприємництва та напрями їх оптимізації.
10. Джерела фінансування оборотних активів підприємства.
11. Диверсифікація джерел фінансування підприємства.
12. Дивідендна політика та її вплив на формування власного капіталу підприємства.
13. Дослідження фінансового стану промислового підприємства та розробка шляхів його удосконалення.
14. Забезпечення фінансової стійкості підприємства.
15. Застосування методів фінансового контролінгу на підприємстві.
16. Методи залучення підприємством фінансових ресурсів на фінансовому ринку
17. Методи оцінки ефективності діяльності підприємства.
18. Методи регулювання ліквідності в умовах нестабільного підприємницького середовища.
19. Механізм підвищення ефективності господарювання підприємства.
20. Оцінка ділової активності підприємства та напрями її підвищення.

21. Оцінка та напрями підвищення прибутковості підприємства.
22. Оборотні фінансові ресурси підприємства.
23. Операційні і фінансові резерви підприємства.
24. Оптимізація грошових потоків в системі забезпечення фінансової безпеки суб'єкта господарювання.
25. Оптимізація джерел позикового капіталу підприємства.
26. Організація та управління грошовим обігом на підприємстві
27. Особливості організації фінансів приватного підприємства.
28. Особливості фінансової діяльності підприємства на етапі реорганізації.
29. Особливості фінансування суб'єктів підприємництва.
30. Оцінка впливу системи оподаткування на ділову активність підприємства.
31. Підвищення ефективності розміщення резервних коштів підприємства.
32. Резервна політика підприємства.
33. Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємства.
34. Розрахунки у сфері зовнішньоекономічних відносин.
35. Самофінансування та його роль у формуванні фінансових ресурсів підприємства.
36. Система оподаткування юридичних осіб в Україні.
37. Система фінансової оцінки інвестиційної привабливості підприємства.
38. Удосконалення структури капіталу підприємства.
39. Фінансова діяльність підприємства у сфері зовнішньоекономічних відносин.
40. Фінансове інвестування та його роль у підвищенні ефективності резервів підприємства.
41. Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства
42. Фінансовий цикл підприємства і способи його удосконалення в сучасних умовах господарювання.
43. Фінансові аспекти забезпечення розширеного відтворення основних засобів.
44. Фінансові методи підвищення конкурентоспроможності підприємства.
45. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.
46. Фінансування необоротних активів підприємства.
47. Формування та використання власного капіталу підприємства.
48. Механізм мобілізації ресурсів підприємства в ринкових умовах господарювання.
49. Системи раннього попередження та реагування підприємства.
50. Формування та використання фінансових ресурсів підприємства.
51. Фінансовий контролінг на підприємстві.
52. Формування та використання власного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.
53. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.
54. Комплексна оцінка та аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.
55. Обґрунтування шляхів поліпшення фінансового стану підприємства.
56. Моніторинг фінансової стійкості підприємства.
57. Удосконалення фінансових відносин підприємства з кредитно-фінансовими інститутами.

58. Роль фінансового аналізу в забезпеченні ефективності діяльності підприємства.
59. Оцінка та прогнозування фінансових потоків підприємства.
60. Оцінка фінансової стійкості промислового підприємства та розробка заходів її підвищення.
61. Оцінка ефективності та застосування лізингу на підприємстві.
62. Вдосконалення механізму впровадження перспективних форм кредитування підприємства.
63. Система оцінки інвестиційного проекту.
64. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

СТРАХОВІ КОМПАНІЇ

1. Забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії.
2. Аналіз джерел формування і шляхів використання прибутку страхової компанії з метою підвищення ефективності страхової діяльності.
3. Вдосконалення інвестиційної діяльності страхової компанії.
4. Перестраховування як фактор забезпечення фінансової стійкості страхових компаній.
5. Вдосконалення тарифної політики страховика на основі аналізу його фінансового стану.
6. Комплексна оцінка фінансового стану страхової компанії.
7. Ефективність інтеграції страхового та банківського капіталу.
8. Методи забезпечення рентабельності страхових операцій.
9. Напрями забезпечення фінансово-інвестиційного розвитку страхової компанії.
10. Оптимізація страхового портфеля на основі аналізу грошових потоків.
11. Оптимізація структури страхового портфеля на основі аналізу фінансової стійкості та рентабельності страхових операцій.
12. Особливості організації фінансів страхової компанії.
13. Оцінка сучасного стану і перспективи розвитку ризикових видів страхування.
14. Параметри ліквідності страхової компанії та система їх забезпечення.
15. Підвищення ефективності страхової діяльності на основі аналізу грошового обігу страховика.
16. Особливості оподаткування страхових компаній в Україні.
17. Рейтингова оцінка діяльності страхових компаній в Україні.
18. Розвиток страхового ринку в умовах макроекономічної нестабільності.
19. Розробка напрямів підвищення фінансової стійкості страховика на основі аналізу фінансової звітності.
20. Розробка шляхів формування ринку особистого страхування на основі узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду.
21. Удосконалення методики розрахунку страхових тарифів по ризикових видах страхування.
22. Удосконалення методів оцінки фінансового стану страховика.
23. Фінансова безпека страховика та методи протидії страховому шахрайству.
24. Формування активів і пасивів страхової компанії.

- 25.Формування активів страхової компанії.
- 26.Формування інвестиційного портфеля страхової компанії.
- 27.Формування страхових резервів страхової компанії.
- 28.Формування доходів від основної діяльності страхової компанії
- 29.Шляхи підвищення платоспроможності страхової компанії
- 30.Шляхи підвищення прибутковості страхової компанії.
- 31.Стан та перспективи розвитку страхового ринку України
32. Формування та розвиток ринку автотранспортного страхування в Україні
33. Тенденції розвитку ринку небанківських фінансових послуг.
34. Соціальне страхування та фінансування державних соціальних гарантій.
35. Система пенсійного забезпечення в Україні.

ФІНАНСИ: МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

1. Бюджетна система України: проблеми становлення та розвитку.
2. Формування дохідної частини бюджету України: проблеми, перспективи.
3. Видатки державного бюджету України.
4. Місцеві бюджети в Україні: становлення та перспективи розвитку.
5. Система міжбюджетних трансфертів в Україні.
6. Система оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності та шляхи її реформування.
7. Система оподаткування фізичних осіб та шляхи її удосконалення.
8. Фінансове забезпечення закладів освіти в Україні.
9. Фінансове забезпечення установ охорони здоров'я в Україні
- 10.Фінансове забезпечення соціального захисту населення.
- 11.Фінансування житлово-комунального господарства з місцевих бюджетів та шляхи його реформування.
- 12.Проблеми та перспективи бюджетного забезпечення соціальної сфери в Україні.
- 13.Державна фінансова підтримка аграрного сектору України.
- 14.Роль місцевих фінансів в економічному та соціальному розвитку територій.
- 15.Фондовий ринок України: напрями розвитку.
- 16.Фінансова політика на сучасному етапі.
- 17.Фінансовий контроль у системі державних фінансів України.
- 18.Система управління фінансами держави та шляхи її удосконалення.
- 19.Роль місцевих фінансів в економічному та соціальному розвитку територій.
- 20.Кредитна система України: теорія та практика становлення.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАД КВАЛІФІКАЦІЙНОЮ РОБОТОЮ

Після затвердження теми кваліфікаційної роботи здобувач отримує завдання на кваліфікаційну роботу. Дане завдання видається секретарем ЕК та ухвалюється керівником роботи. Завдання містить календарний план щодо виконання кваліфікаційної роботи, який повинен виконуватись здобувачем у процесі підготовки даної роботи.

Науковий керівник дає рекомендації щодо збору і обробки практичного матеріалу та необхідної літератури, консультує здобувача, здійснює контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи, доповідає на засіданні кафедри про рівень готовності роботи, пише відзив на роботу.

Успішне написання кваліфікаційної роботи багато у чому залежить від того, наскільки продумано та цілеспрямовано проведена підготовча робота. Обравши тему, здобувач повинен чітко визначити мету своєї роботи, послідовність її написання, підібрати відповідну літературу та статистичний матеріал.

Слід розпочати роботу з опрацювання відповідних Законів України, постанов Верховної Ради та Кабінету Міністрів, Указів Президента України.

Крім того, здобувач повинен детально вивчити матеріали підручників і навчальних посібників, ознайомитись з додатковою літературою за обраною темою: монографіями, статтями за останні роки.

Для пошуку необхідного матеріалу, здобувач повинен користуватися картотекою бібліотеки університету та предметно-тематичними каталогами публічних бібліотек.

Крім літературних джерел здобувач вивчає видані міністерствами та іншими центральними органами державного управління – постанови, накази, інструкції та інструктивні вказівки з теми дослідження, дані про господарську діяльність підприємств (установ), на матеріалах яких виконується робота.

Усі опрацьовані літературні джерела включаються до списку літератури.

Важливим етапом підготовки кваліфікаційної роботи є складання плану її написання. План роботи розкриває її зміст, вказує на напрямок пошуку рішення поставлених завдань. Підготовка до складання плану розпочинається у процесі ознайомлення з основною літературою за темою дослідження. Якісно складений план кваліфікаційної роботи сприяє правильному і цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує здобувача при збиранні і обробці фактичного матеріалу, а також при написанні тексту роботи.

При розробці плану роботи необхідно продумати зміст кожного пункту, скласти коротку їх анотацію. Матеріали повинні бути взаємопов'язаними, розміщеними в логічній послідовності.

План кваліфікаційної роботи залежить від поставленої мети, завдань і об'єкта дослідження. До погодження плану з науковим керівником здобувач може розробити декілька його варіантів.

Складаючи план кваліфікаційної роботи, здобувач повинен показати розуміння суті обраної теми, напрямів її дослідження, постановки і вирішення окремих питань. План слід роздрукувати у двох примірниках, **підписати у наукового керівника та затвердити у завідувача кафедри.** Один із примірників здається на кафедру, а інший залишається у здобувача.

При виконанні кваліфікаційної роботи може виникнути необхідність уточнення плану роботи і змін напрямку дослідження. Такі зміни слід погодити з науковим керівником.

План кваліфікаційної роботи (подано як зразок у додатку Б) повинен містити вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

В кожному розділі необхідно виділити окремі пункти. Назви розділів не повинні співпадати з назвою кваліфікаційної роботи, а назви пунктів не повинні повторювати назви розділів.

Статистичні дані повинні бути зібрані не менше ніж за 3 роки.

У першому варіанті текст кваліфікаційної роботи з таблицями, графіками, рисунками і додатками подається керівникові у незброшурованому вигляді. Відповідно до зауважень і вказівок керівника здобувач вносить виправлення і доповнення у текст кваліфікаційної роботи.

У роботі не допускаються стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. Терміни, які застосовуються у тексті, повинні відповідати загальноприйнятим у науковій літературі. Не допускається використання зворотів розмовної мови, техніцизмів та професіоналізмів.

4. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач повинен дотримуватися наступних вимог:

- робота виконується державною мовою України;
- робота готується кожним здобувачем індивідуально;
- кваліфікаційна робота має бути працею, яка сприятиме вирішенню проблем у сфері фінансів;
- у кваліфікаційній роботі мають бути представлені відомості щодо практичного застосування одержаних результатів дослідження;
- кваліфікаційна робота повинна розкрити вміння здобувача стисло, логічно та аргументовано викладати матеріал. Текст має бути без граматичних і стилістичних помилок, а оформлення – відповідати вимогам, що ставляться до роботи;
- при написанні роботи здобувач повинен давати посилання на автора та джерело, звідки запозиченні матеріал або окремі результати.

Вимоги до структури роботи

Рекомендується наступна структура кваліфікаційної роботи:

- титульний аркуш;
- індивідуальне завдання;
- анотація українською мовою;
- зміст;
- вступ;
- перший розділ (теоретичний);

- другий розділ (загальна організаційно-економічна характеристика, оцінка основних фінансових показників та аналіз за темою кваліфікаційної роботи);
- третій розділ (пропозиції відносно стратегій розвитку, заходи щодо удосконалення за темою дослідження);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Відзив наукового керівника, рецензія та другий примірник завдання вкладаються окремо у файл і подаються перед захистом із заліковою книжкою секретареві ЕК.

Структура роботи та обсяг окремих її пунктів залежать від особливостей теми кваліфікаційної роботи з урахуванням наступних умов: громіздкі обґрунтування, гіпотези, перспективні міркування чи значні математичні розрахунки доцільно виносити у додатки; висвітлення положень та рекомендацій має бути конкретним, без зайвих пояснень та викладень загальновідомих міркувань; кількість сторінок в окремих розділах не регламентується, але повинно відповідати вимогам достатньої інформативності та обґрунтованості рішень та висновків

Кожний розділ кваліфікаційної роботи може включати від двох до чотирьох пунктів (параграфів), оптимально – **три пункти**. Обсяг роботи без списку літератури і додатків може варіюватися від 60 до 100 сторінок комп'ютерного тексту, оптимально – **70 сторінок**.

5. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ ТА ГРАФІЧНОЇ ЧАСТИНИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У кваліфікаційній роботі згідно з планом мають бути розглянуті теоретичні і практичні питання досліджуваної теми. Окремий пункт необхідно присвятити огляду сучасної наукової літератури з питань, що розглядаються. Кваліфікаційна робота повинна мати обґрунтування актуальності теми, опис методів дослідження, розрахунки, аналіз отриманих результатів, графіки, схеми, у тому числі блок-схеми щодо проведених обчислень, результати розрахунків, висновки.

Титульний аркуш. Є першою сторінкою роботи та оформлюється відповідно до вимог (Додаток В).

Анотація. Носить стислу інформацію щодо змісту роботи і наводиться українською мовою (Додаток Г).

Зміст. Розташовується після анотації (Додаток Б).

Вступ. У вступі наводиться загальна характеристика роботи у такій послідовності: здобувач обґрунтовує **актуальність теми** дослідження та ступінь її вивчення у літературних джерелах, формулює **мету та завдання** роботи, **об'єкт і предмет дослідження, методи** дослідження, його **інформаційну базу**.

Актуальність теми визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання цієї проблеми, обґрунтування значення роботи для розвитку певного сектора або галузі. Дана складова вступу повинна займати близько 1 – 1,5 сторінки.

Мета дослідження – те, до чого прагне здобувач у своєму пошуку, тобто очікуваний кінцевий результат роботи. Мета роботи зазвичай співзвучна назві теми. Фактично – це загальний задум дослідження або прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження.

Завдання дослідження визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні етапи дослідження та шляхи вирішення проблеми. Завдання дослідження відповідають змісту і кількості пунктів роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обране для вивчення і розглядає предмет дослідження у всіх його взаємозв'язках. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство або організацію, його підрозділ на прикладі якого виконується кваліфікаційна робота.

Предмет дослідження – це процес, що вивчається у межах об'єкта дослідження.

Методи дослідження – це спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності. У вступі наводять перелік використаних методів дослідження, коротко визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Інформаційна база. Слід перерахувати інформаційні джерела, що використовувались у процесі підготовки кваліфікаційної роботи (Закони Верховної Ради України, Постанови Кабінету Міністрів України, підручники, посібники, монографії тощо).

Обсяг вступу – до 3 сторінок, оптимально – 2 сторінки.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів і пунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки.

Розділ I – теоретичне дослідження (до 25 стор.). Включає розгляд проблемних питань та їх висвітлення у літературних джерелах. Досліджуються методичні та теоретичні аспекти обраної теми роботи, визначаються методи, способи, інструменти, напрями реалізації економічних процесів та явищ. У даному розділі здобувач наводить огляд наукової літератури за темою дослідження, окреслює основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, визначає дискусійні питання, здійснює критичний аналіз різних точок зору з теми на основі дослідження даних наукових монографій, наукових періодичних видань, законодавчих та нормативних актів. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі.

Розділ II – аналітичний, дослідження фінансового стану та аналіз у відповідності до об'єкта дослідження (до 25 стор.). Надається загальна характеристика підприємства (установи) з огляду основних напрямів його діяльності, наявності стратегічних цілей, загальних тенденцій розвитку за останні роки і перспектив на майбутнє, що має бути підтверджено аналізом динаміки відповідних даних.

Розділ повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності організації. Слід чітко розмежувати джерела походження використаної

при аналізі інформації: що запозичено з літератури, що одержано з документів організації, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо.

Важливо всебічно охарактеризувати досліджувані явища на основі аналізу кількісних параметрів, провести діагностику, тобто подати економічну інтерпретацію виявлених тенденцій, окреслити наявні проблеми, визначити їх глибинні причини, взаємозв'язки і можливі наслідки у майбутньому.

Розділ III – (конструктивний, проектний, модельний з обґрунтованими пропозиціями) (до 25 стор.). Повинен містити обґрунтовані пропозиції здобувача, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному у другому розділі кваліфікаційної роботи. Розділ має розкрити зміст запропонованих заходів, спрямованих на вдосконалення управління фінансами організацій. Можуть бути запропоновані конкретні рекомендації щодо складання проекту фінансової санації підприємства, бізнес-плану, шляхів мобілізації та найбільш оптимальних напрямків використання фінансових ресурсів та ін.

У даному розділі можна запропонувати вивчення зарубіжного досвіду вирішення тих чи інших питань, що включені у завдання роботи. Але, перш ніж запропонувати впровадження цього досвіду в практику діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання, необхідно з'ясувати чи може він бути адаптований до реальних умов діяльності українських підприємств, що потрібно додатково зробити для отримання позитивного ефекту від нововведення.

Однією з ознак високої якості кваліфікаційної роботи є застосування економіко-математичних методів і нових комп'ютерних технологій як під час аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів. У кінці розділу обов'язково стислий висновок до розділу.

Висновки (3 – 4 стор.) є завершальною частиною кваліфікаційної роботи. Він містить стислий виклад актуальності теми, зроблених оцінок та узагальнень під час аналізу, пропозицій автора та їх економічної ефективності. Здобувач у логічній послідовності узагальнює результати дослідження, формулює висновки та пропозиції по кваліфікаційній роботі у цілому. Відображаються саме ті висновки і пропозиції, які впливають із проведеного здобувачем дослідження. Висновки до роботи формулюються за пунктами, без повторення цифрового матеріалу з роботи. Висновки мають бути структуровані відповідно до завдань, поставлених у Вступі. Наприклад,

завдання:

- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення планування грошових потоків підприємства.

у висновках має бути записано:

1. Проведено аналіз фінансового стану підприємства (*далі текст висновку за результатами проведеного аналізу*);

2. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення планування грошових потоків підприємства (*далі текст висновку, тобто розроблені рекомендації*).

Список використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків по роботі. Обсяг літератури може варіюватися від 30 до 60 використаних джерел. У списку повинні вказуватись лише джерела, які були безпосередньо використані автором при написанні роботи, а не всі переглянуті по темі роботи джерела.

Додатки

Для більш детального розкриття теми кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати додатки, до яких відносяться:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- використані форми фінансової звітності;
- статистичні таблиці;
- графіки та схеми;
- інструкції та методики, як використані так і розроблені самостійно автором у процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційну роботу друкують машинописним способом на одній стороні аркушу білого паперу формату А4 (210 мм x 297 мм), (28 рядків на сторінці, 60-62 знаки у рядку). Друкований текст виконується шрифтом – TimesNewRoman, розмір шрифту основного тексту – 14, для назв розділів – 14. Стиль – звичайний, вирівнювання за шириною сторінки. Міжрядковий інтервал – 1,5.

У тексті кваліфікаційної роботи мають бути чітко виділені абзаци. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 25 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Вписувати в текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими, напівжирними літерами по центру. Заголовки пунктів друкують маленькими, напівжирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу із вирівнюванням по ширині. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком структурної частини та заголовком пункту або текстом повинна дорівнювати 2-м машинописним інтервалам. А між заголовком пункту та текстом – одному (*Приклад у додатку Є*).

Кожний *розділ* потрібно розпочинати з нової сторінки. Новий *пункт* всередині розділу починається на тій сторінці, де закінчено попередній пункт.

6.2 Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без позначки «№».

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Другою сторінкою слід вважати завдання на кваліфікаційну роботу (надається здобувачеві окремо); третьою – анотацію. Четвертою – зміст. На сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці (шрифтом TimesNewRoman і розміром тексту – 12).

Такі структурні частини роботи як ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ не мають порядкового номера, тобто, не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «5. ВИСНОВКИ».

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», але слід звернути увагу, що у ЗМІСТІ роботи після номера ставлять крапку: приміром, «РОЗДІЛ 3. МОДЕЛЬ...» (див. *Додаток Б*), а в основному тексті – після номера розділу крапки не ставлять (див. *Додаток Є*). Пункти нумерують у межах кожного розділу. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера пункту повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій пункт другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту, приміром: «2.3. Аналітична схема розрахунку фінансового забезпечення...»

6.3. Ілюстрації

Ілюструють кваліфікаційну роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» та нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номеру розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Якщо в розділі кваліфікаційної роботи подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. Наприклад:

Рис. 2.8. Схема формування фінансових ресурсів підприємства

За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках: (рис. 3.1) або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «...як це показано на рис. 3.1».

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування). Ілюстрації виконують чорнилом, тушшю або пастою чорного кольору на білому непрозорому папері.

6.4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: *Таблиця 1.2* (друга таблиця першого розділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: *Продовження табл. 1.2*.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери *світлим курсивом*. Назву не підкреслюють і виділяють **напівжирним шрифтом**.

Заголовок таблиці повинен відповідати її змісту. Всі елементи таблиці повинні бути логічно підпорядковані, тобто кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка. Графу «Номер рядка» необхідно використовувати при наявності посилань у тесті на окремі рядки. Заголовки ставлять у називному відмінку однини або множини. Позначення одиниць величин рекомендується приєднувати до попередньої частини заголовка без дужок та без прийменника, наприклад: «млн грн.».

Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином,

щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Інформаційне наповнення таблиць можна здійснювати шрифтом від 9 до 12 мм, одинарним інтервалом; оптимальним вважається шрифт для тексту всередині таблиці 12 мм.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця (номер)

Назва таблиці						
Головка						Заголовки граф
						Підзаголовки граф
Рядки						
	Боковик (заголовки рядків)			Графи	(колонки)	

6.5. Формули

Формули у роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) означає, перша формула третього розділу.

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил.

Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Після формули перед поясненням ставлять кому, потім з нового рядка від лівого поля – слово «де» без двокрапки після нього, за ним – позначення першої величини, і після тире її пояснення. Далі – кожне наступне позначення і його пояснення. Вкінці кожного пояснення ставлять крапку з комою, а в кінці останнього – крапку.

Значення кожного символу потрібно подавати з нового рядка. Наприклад:

$$P_H = \frac{P_p}{B}, \quad (3.1)$$

де P_H – рентабельність.

P_p – прибуток;

B – витрати;

Рівняння та формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче формули необхідно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо формула не вміщується в один рядок, її слід перенести після знаку рівності, або після знаків «плюс», «мінус», «множення». Після знаку «ділення» перенос робити не бажано.

Номер, який не вміщується в рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні зазначають на рівні останнього рядка. Якщо формула знаходиться в рамці, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться в середині групи формул і звернене в сторону номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації:

а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово;

б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера. Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

6.6. Загальні правила цитування, примітки та посилання на використані джерела

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах одної сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати яких наводяться в роботі, або на ідеях і

висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Коли в тексті роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад:

Цитата в тексті: «...цей сектор грошового обороту істотно відрізняється не тільки від грошового обігу, а й від фіскально-бюджетного сектора і називається він кредитним оборотом» [15, с. 77].

Відповідний опис у переліку посилань:

15. Гроші та кредит: Підручник. – 3-є вид., перероб. і доп. / М.І. Савлук, А. М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. К.: КНЕУ, 2002. 598 с.

Посилання на ілюстрації чи формули вказують порядковим номером ілюстрації чи формули, наприклад: рис. 2.1, формула (2.6). На всі таблиці та ілюстрації, наведені в роботі, повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... в табл.2.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Загальні вимоги до цитування наступні:

а) текст цитати повинен бути наведений мовою оригіналу;
 б) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

в) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекирочень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекирочення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

г) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

д) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

е) якщо необхідно виявити ставлення здобувача до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

ж) якщо автор роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора роботи, а весь текст застереження вміщується у круглій дужці. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – М. Х.), (підкреслено мною. – М. Х.).

6.7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків по роботі за наскрізною нумерацією відповідно до вимог державного стандарту мовою оригіналу, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків та перед додатками роботи.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Список джерел можна розміщувати одним із таких способів:

1) у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні робіт);

2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. При цьому в алфавітному порядку зазначаються: державні та урядові документи, інші офіційні матеріали; монографії, довідники, навчальні посібники, підручники, статті з періодичних видань – наукових збірників, журналів тощо.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, а саме, за міждержавним стандартом ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Приклад оформлення списку використаних джерел:

Один автор

Горкавий В. К. Статистика: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Алерта, 2012. 608 с.

Двох авторів

Фаріон І. Д., Писаренко Т. М. Управлінський облік : підруч. К. : ЦУЛ, 2012. 792 с.

Трьох авторів

Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А. Міжнародна торгівля та інвестиції: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2012. 256 с.

Чотирьох і більше авторів авторів

Управління сучасним офісом (офіс-менеджмент): навч. посіб. / С. П. Шевчук, В. А. Скороходов, В. М. Жуковська та ін. К. : ЦУЛ, 2010. 184 с.

Книга за редакцією

Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака. К. : ЦУЛ, 2008. 1118 с.

Без автора

Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. К. : Грані-Т, 2007. 119 с. (Грані світу).

Монографія

Пархоменко В. Д., Пархоменко О. В. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності : монографія. К. : УкрІНТЕІ, 2006. 224 с.

Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. С. 302-310.

Словники

Бибик С. П., Єрмоленко С. Я., Пустовіт Л. О. Словник епітетів української мови. К. : Довіра, 1998. 431 с. (Словники України).

Матеріали доповідей із збірника конференцій

Шірінян Л. В., Бойко С. В. Оподаткування прибутку страхових компаній України у контексті запровадження податку на виведений капітал. *Грудневі читання 2019: тези XIII Міжнародної науково-практичної конференції, Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, 5 грудня 2019 року, м. Київ.* С. 36.

Статті зі збірників, журналів

Шірінян Л. В., Климаш Н. І. Розвиток страхового посередництва на вітчизняному ринку у контексті забезпечення ефективності діяльності страховиків. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка».* 2019. № 15(43). С. 138-144.

Курси, конспекти лекцій, методичні рекомендації

Фінансовий менеджмент: конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навч. / І. В. Дем'яненко. К.: НУХТ, 2019. 184 с.

Закони України

Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (із змінами і доповненнями)]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 17.06.2022).

Про видавничу справу: Закон України за станом на 20 берез. 2004 р. / Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 2004. 17, [3] с. (Закони України).

Конституція України: Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. База даних «Законодавство України»/ВР України. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show> (дата

звернення: 08.02.2012).

Електронні ресурси:

Біланюк О. П. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в українськопольських відносинах. *Економіка. Управління. Інновація*: електрон. наук. фахове вид. 2012. № 2. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-/journals/eui/20122/pdf/12borupv.pdf> (дата звернення: 17.06.2013).

Національний банк України. Офіційний сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 08.02.2012).

6.8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках кваліфікаційної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б. Один додаток позначається як Додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою кваліфікаційної бакалаврської роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А. 1) – перша формула додатка А.

7. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Закінчена кваліфікаційна робота, підписана здобувачем подається керівникові в термін не пізніше, ніж за два тижні до призначення захисту.

Керівник роботи складає відзив, в якому надається:

1. Короткий аналіз позитивних сторін роботи.
2. Детальний аналіз недоліків та помилок.
3. Висновки й оцінка роботи щодо актуальності дослідження; рівня теоретичних знань, виявлених здобувачем при вирішенні конкретних практичних завдань; теоретичне й практичне значення отриманих результатів та характеристика їх новизни, ступінь самостійності роботи здобувача.
4. Загальна оцінка роботи.

Відзив має бути підписаний науковим керівником та датований.

Підписана керівником кваліфікаційна робота разом із відзивом наукового керівника рецензується комісією з попереднього захисту, призначеною завідувачем кафедри. У випадку необхідності робота може бути відправлена на доопрацювання. Після виправлення зауважень направляється на рецензію.

У рецензії відзначається актуальність теми, подається короткий, але стислий і змістовний аналіз кваліфікаційної роботи з критичними зауваженнями. В заключній частині рецензії дається оцінка (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Кваліфікаційна робота, відзив наукового керівника та рецензія подаються здобувачем завідувачу кафедри для вирішення питання допуску до захисту, який проходить перед Екзаменаційною комісією (ЕК) на відкритому засіданні.

До захисту не допускаються здобувачі, які не виконали навчальної програми і на момент подання до захисту роботи мають академічну заборгованість.

Здобувач попередньо готує доповідь, презентацію і комплект ілюстративного матеріалу (*приклад титульної сторінки ілюстративного матеріалу наведено у додатку Д*).

Тези доповіді, презентація, таблиці і схеми ілюстративного матеріалу погоджуються з науковим керівником роботи. Необхідно дати характеристику об'єкта дослідження, звернути увагу на актуальність піднятих у роботі питань, доповісти про запропоновані зміни та заходи щодо вдосконалення методик, законодавства, інструктивного матеріалу тощо, обґрунтувати ефективність їх теоретичного та практичного застосування. Не слід зупинятися на технічному боці розрахунків, переказувати вступ та зміст усіх розділів роботи, наводити загальновідомі визначення та положення. Під час доповіді необхідно застосувати демонстраційний матеріал, який дозволить наочно зрозуміти сутність проведеного дослідження. Необхідно звернути увагу комісії на цей матеріал, дати короткі пояснення його змісту. Не рекомендується демонструвати матеріали, на які доповідач не планує посилатися під час доповіді. Для доповіді здобувачеві відводиться 7 хвилин.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів ЕК. Секретар ЕК зачитує відгук наукового керівника кваліфікаційної бакалаврської роботи та зовнішню рецензію. У заключному слові здобувач відповідає на можливі зауваження керівника та рецензента роботи.

Результати захисту обговорюються та приймаються на закритому засіданні ЕК

відкритим голосуванням. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК являється вирішальним. Захист оцінюється за п'ятибальною системою. Після підписання відповідних протоколів членами ЕК оголошуються результати захисту.

Здобувач, який не виконав роботу у затвердженій термін або одержав за результатами захисту незадовільну оцінку, відраховується з університету і працює за призначенням з правом захисту кваліфікаційної роботи протягом двох років після закінчення теоретичного курсу.

Здобувачі, які успішно захистили кваліфікаційну роботу, отримують документи встановленого зразка про здобуття базової вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та освітній ступень «бакалавр».

Таблиця 7.1

Національна шкала оцінювання ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	диф. залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

8. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання кваліфікаційної роботи має здійснюватися з урахуванням вимог щодо академічної доброчесності, які передбачені чинним законодавством та Кодексом академічної етики Національного університету харчових технологій. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Згідно рекомендацій Міністерства освіти і науки України дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Головним проявом академічної не доброчесності вважається академічний плагіат. Згідно статті 42 Закону України «Про освіту» академічний плагіат являє собою оприлюднення особою (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчої діяльності) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

В листі Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 вирізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату в кваліфікаційній роботі:

а) робота має виконуватися виключно самостійно і не містити запозичень з інших будь-яких наукових творів без посилання на ці твори;

б) будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі з іншого джерела, обов'язково має супроводжуватися посиланням на це джерело, з якого він запозичений, з обов'язковим зазначенням номеру джерела у списку літератури до курсової та номеру сторінки з якої він запозичений; винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними;

в) якщо кваліфікаційна робота містить в тексті роботи перефразування чи довільний переказ тексту іншого автора (інших авторів), то обов'язкове посилання на першоджерело;

г) якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, в тексті роботи має бути наведено посилання на першоджерело; якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті роботи має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування («цитуються за ХХХХХХХ») і посилання на відповідний пункт списку використаних джерел та сторінку (сторінки), з якої взята цитата;

д) будь-яка наведена в тексті кваліфікаційної роботи науково-технічна інформація має супроводжуватися чітким вказуванням на джерело, з якого взята ця інформація із посиланням на відповідний пункт списку використаних джерел; винятки припускаються лише для загальновідомої інформації, визнаної всією

спільнотою фахівців відповідного профілю; у разі використання у роботі тексту нормативно-правового акту достатньо зазначити його назву, дату ухвалення та, за наявності, дату ухвалення останніх змін до нього або нової редакції, а також посилання на відповідний пункт списку використаних джерел;

е) для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати; науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей з авторського написання; наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку

- у цих випадках використовується вираз «так званий»;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора;

- пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками, вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці); якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

- якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

- коли автор роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, який зробив виділення, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (*курсив наш. – М.Х.*), (*підкреслено мною. – М.Х.*), (*розбивка моя. – М.Х.*).

До числа інших порушень академічної доброчесності, класифікованих законодавством України, при виконанні та захисті кваліфікаційної роботи можуть відноситися:

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в кваліфікаційній роботі;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються змісту кваліфікаційної роботи;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

В разі, якщо здобувач стикається із двома останніми формами порушень академічної доброчесності, він має повідомити про це завідувача кафедри, яка, в свою чергу, повинна негайно після повідомлення забезпечити вжиття заходів попередження або виправлення таких порушень.

Відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат в НУХТ проводиться перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів з використанням Інтернет-сервісу Unicheck. Перевірку здійснюють призначені особи.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 17.06.2022).

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.06.2022).

3. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 № 729. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-bakalavr.pdf> (дата звернення: 17.06.2022).

4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 17.06.2022).

5. Національна рамка кваліфікацій від 23.11.2011 № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. (дата звернення: 17.06.2022).

6. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти від 29.04.2015 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.06.2022).

7. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>. (дата звернення: 17.06.2022).

8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf (дата звернення: 17.06.2022).

Затверджую

(підпис завідувача кафедри)

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

(науковий ступінь, вчене звання
П.І.П. завідувача кафедри)

**Здобувача (ки)курсу групи _____
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та
страхування»**

(прізвище, ініціали)

Заява

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» _____

**(на прикладі _____)
(назва підприємства або установи)**

та призначити науковим керівником _____

«_____» _____ 20__ р.

(підпис здобувача)

**Погоджено:
науковий керівник**

«_____» _____ 20__ р.

(підпис наукового керівника)

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА.....	10
1.1. Сутність і значення капіталу акціонерного товариства у фінансовому забезпеченні його діяльності.....	10
1.2. Джерела формування капіталу акціонерного товариства.....	18
1.3. Управління капіталом акціонерного товариства як системний процес.....	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПАТ «КИЯНКА»	34
2.1. Характеристика ПАТ «Киянка» і його фінансової служби.....	34
2.2. Аналіз майнового стану підприємства.....	40
2.3. Оцінка фінансового стану підприємства.....	50
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	60
3.1. Оптимізація структури капіталу підприємства.....	60
3.2. Удосконалення управління капіталом шляхом планування грошових потоків на підприємстві.....	67
3.3. Резерви зростання власного капіталу через підвищення прибутковості діяльності за рахунок інвестування.....	75
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

«До захисту допущено»

Директор інституту

Завідувач кафедри

Олег ШЕРЕМЕТ

Лада ШІРІНЯН

(підпис)

(ім'я та прізвище)

(підпис)

(ім'я та прізвище)

«___» _____ 2022 р.

«___» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Стратегічне фінансове управління страховою компанією**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 4

Петренко Павло Петрович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник: Шірінян Лада Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент _____

(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 20__р.

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

Петренко П. П. «Стратегічне фінансове управління страховою компанією»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 –Фінанси, банківська справа страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 20__.

Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем забезпечення стратегічного фінансового управління страховою компанією.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність фінансової стратегії страхової компанії, її класифікація, підходи щодо формування фінансової стратегії страховика та методичні основи оцінки стратегічного фінансового управління страховою компанією.

Другий розділ присвячено аналізу фінансово-економічної діяльності ПАТ СК «Альфа» та оцінці його фінансової діяльності.

У третьому розділі обґрунтовано напрями розвитку стратегічного фінансового управління страховою компанією.

Ключові слова: страхування, страхова компанія, фінансова стратегія, сек'юритизація, вартість страховика, стратегічне фінансове планування.

Зразок оформлення титульної сторінки комплексу ілюстративного матеріалу до захисту кваліфікаційної роботи

КОМПЛЕКТ

ілюстративного матеріалу до захисту
кваліфікаційної роботи

здобувача групи ____

Прізвище, ім'я, по батькові

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Науковий керівник – Прізвище, ініціали

Київ НУХТ 20__р.

Приклад оформлення тексту кваліфікаційної роботи

Приклад 1.**ВСТУП**

Актуальність теми. *Текст*

Мета і завдання дослідження. *Текст*

Об'єкт дослідження. *Текст*

Предмет дослідження. *Текст*

Методи дослідження. *Текст (зазначити, в якій частині роботи які методи застосовувались. Наприклад: аналізу та синтезу – під час вивчення сутності фінансової стратегії страхової компанії, її класифікації; моделювання – під час розробки моделі децентралізованого стратегічного фінансового управління регіональним підрозділом страховика).*

Інформаційна база. *Текст*

Приклад 2**РОЗДІЛ 1****ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО
УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ****1.1. Сутність фінансової стратегії страхової компанії**

Страхова компанія є особливим фінансовим інститутом управління ризиками, що забезпечує стабілізацію соціально-економічного становища держави. Сутність діяльності страховика полягає в отриманні доходу при формуванні, розміщенні та управлінні страховими резервами...